

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un sir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Starea mijlocie

Sau vorba Românilui: „nici prea prea, nici foarte foarte“ — Adică nici prea bogat, nici foarte sărac; asta e starea mai apropiată de fericire

De GAVRIL TODICA

Veți zice cu toții, că de sărăcie să ne ferească Sfântul! Nici de nume să nu-i auzim! Nimeni nu va cuteza a zice ca de bogăție să-l ferească Sfântul! Ci fiecare se laudă, că de ar fi bogat ar ști el ce să facă cu averea, cum să o chivernisească, cum să o întrebuințeze. Când colo, tocmai chivernisirea și întrebuințarea unei averi este un lucru din cele mai grele. Peste tot, mai primejdioasă este bogăția pentru om, decât anumită sărăcie. Că unde este dorința omului, acolo este și sufletul lui. Dacă dorește averi, în averi își pune nădejdea de fericire. Dacă dorește comori, acolo-i sboară sufletul. Dacă râvnește la ranguri: în ele își pune încrederea de proslăvire. Minte și inima lui nu sunt libere. Nu se pot înălța la iubirea lui Dumnezeu. Se leagă tot de lucruri lumești, lucruri nestatornice și trecătoare ca fumul. In schimb, sărăcia nu o dorește nimeni. Prin urmare nici nu ne legăm de ea. Mai degrabă se leagă ea de noi. Ceeace înseamnă, că omul sărac, nefiind legat de bunuri lumești, mai degrabă se poate înălța cu mintea și inima la Dumnezeu.

Dacă sgârșiții nu sunt de laudă cu viața și obiceiurile lor, trebuie să recunoaștem că nici risipitorii nu sunt vrednici de apărare și de vorbe bune. Prin risipitori înțelegem oameni cari cheltuiesc mult pentru plăcerile și desfătările trupului, ca fiul rătăcit din Evanghelie. Risipitori mari sunt bețivii, apoi cărțașii și toți desfrânații. Unii ca aceștia în scurt timp toacă averi întregi și multă dreptate avea un bețivan oarecare, când deschizându-și gura zise către ortacul său:

— Ia, uită-te, măi fârtate, ce vezi în fundul gurii mele?

— Ce să văd? — răspuse ortacul, după ce privi un pic. Iacă, gâtlejul și limburușul.

— Nu se poate să vezi numai atâta, adăose bețivanul. Privește mai bine. Trebuie să vezi acolo: o casă, o șură, vite, pământ, bucate și alte lucruri. . .

— Așa-il — răspuse ortacul, care numai atunci se desvolbă la minte și pricepu vorbele cu tâlc ale bețivanului. Cu vinarsul și cu „rozolea“ acesta de fapt își înghiți averușca, după cântecul:

*Fuse tata beutor
De bea pita din cuptor;
Fu și mama beutoare,
Bea fuior și răschitoare:
Eu cum, mă, să nu beau oare?*

Dacă ne-am întreba, că de ce sunt sgârșiți sgârșiții și de ce sunt risipitori risipitorii? — vom primi răspunsul, că de dragul fericirii. Adecă, fiecare își caută fericirea în felul său. Sgârșitul crede, că va fi fericit, când va avea lăzi pline de bani și de comori. Risipitorul se simte fericit când se înfundă în crișmă, la sticla cu beătură, sau la masa cu ortaci buni de cărți. Și așa mai departe.

Dar mai curând, sau mai târziu, toți se scârbesc de plăcerile și fericirile aceste. Se trezesc din ele, ca dintr'un vis greu. Unii apucă de se îndreaptă pe căile cele bune, ca fiul rătăcit din evanghelie, ca Maria Magdalena, Maria Egipteanca și alții nenumărați. Pe alții îi prinde moartea neîndreptați. Mai anevoe se reculeg sgârșiții din patima lor. Averiile lor ajung însă cele mai de multeori pe mâna unor moștenitori ori risipitori, cari încurând le fac sfârșitul după zicala: „Cum au venit, așa s'au dus“.

Din toate aceste urmează, că starea cea mai de dorit e o stare mijlocie, nici prea sărac, nici prea avut, apoi sănătate trupească, dar mai ales sufletească, la cari primind binecuvântarea lui Dumnezeu, prin rugăciuni și viață creștinească — putem ajunge la fericire, întrucât peste

tot putem vorbi de fericire aici pe pământ.

E bine să ne însemnăm învățăturile aceste mai ales în zilele noastre de haos, zăpăceli și prăbușiri economice în toată lumea, când mulți săraci n'au ce mânca și mulți bogați nu sunt siguri de averea lor.

Zahărul se va ieftini. Nici o marfă nu e așa de scumpa ca și zahărul. Din cauza aceasta mulți oameni nici nu mai pot să cumpere zahăr și să-și mai îndulcească mâncările. Iar fabricanții de zahăr nici nu se cugetă să mai scoboare prețul zahărului. De aceea a trebuit Parlamentul să facă o lege prin care să mai scârșeze prețul zahărului. Regele a și semnat aceasta lege și în curând va fi publicată în Monitorul oficial. Guvernul crede, că pe viitor se va scârșița prețul așa, că un kilogram de zahăr se va putea cumpăra cu 26 lei.

Un vulcan în apropierea Orăștiei. De o săptămână, locuitorii din comunele Acmariu, Homorod și Blandiana, de peste Mureș sunt plini de groază. Se aud sgomote și zguduituri pe sub pământ, cari fac să se miște și icoanele din casă. Zguduiturile cele mai mari sunt în comuna Acmariu, iar sgomotul se aude dealungul șirului de dealuri din dreptul Mureșului. Oamenii spun, că sub acestea dealuri sunt mulți cărbuni, iar alții spun, că în vechime au fost vulcani prin părțile acestea și zguduiturile de acum încă nu sunt decât prevestirile vre-unei izbucniri de vulcani.

Aur din cenușă. O gazetă din Londra a adus într'o zi o veste foarte minunată. Ii vorba despre un inginer german, cu numele Gladitz, care se află în Anglia, că a inventat niște mașini cu ajutorul cărora fabrică aur din cenușă aruncată de vulcani, (munți cari aruncă foc). Ba, mai mult, cheltuelile pentru fabricarea aurului din cenușă aruncată de vulcani sunt mai mici ca cheltuelile cari se fac pentru scoaterea aurului din mine (băi).

Butoae cu aur căzute în mare. Intr'una din zilele acestei săptămâni a sosit în Franța un vapor în care se aflau 426 butoae pline cu aur trimise din America, pentru Franța. În timpul când se descărcau butoaele de pe vapor, din cauza ruperii punții pe cari se rostogoleau butoaele, șase dintre butoaele au căzut în mare. Prețul aurului care se afla în cele 6 butoae este de 10 milioane. Cu ajutorul scufundătoarelor însă vor putea fi scoase prețioasele butoae.

Până când...?

Criză... criză...

Criză economică, criză financiară, criză industrială, comercială, criză politică în toate țările... Criză morală pe deasupra tuturor și, mai bine zis, ca bază a tuturor.

Criza e în primul rând în noi înșine, în sufletele noastre. Aci trebuie să o căutăm și de aci să o alungăm mai întâiu.

De fapt omul e o ființă ce se deosebește de celelalte viețuitoare, având, pe lângă trup și viața trupeză, și sufletul, cu viața lui aparte, supranaturală, o scânteie dumnezească.

Sufletul — scânteia aceasta nematerială tinde încontinuu spre nematerial, spre originea ei: spre Dumnezeu: *in sus*.

Trupul, materia, tinde spre materie, spre pământ: *in jos*.

Că în om trebuie să existe sufletul, scânteia dumnezească, ne-o dovedește faptul, că omul nu poate fi deplin fericit în viața aceasta. Oricât ar avea, nu va fi îndestulit, ci fără să-și deie seama vrea tot mai mult.

Săracul ar dori să fie bogat, bogatul să fie și mai bogat. Copilul abia așteaptă să fie mare. Omul mare ar dori, să mai fie odată copil. Fiindcă omul niciodată nu poate realiza tot ceea ce dorește, ajunge în criză internă, care va fi cu atât mai mare, cu cât e mai mare deosebirea între cele ce dorește și ceea ce poate face.

Credința e aceea, care îndreaptă, care

îndulcește criza internă. De fapt omul credincios, crezând cu tărie că viața lui nu se mărginește numai la viața materială până la moarte, ci că, având în vedere tocmai faptul tendinței inconștiente a sufletului de a se ridica, de a se reîntoarce la originea lui, la Dumnezeu, viața sufletului — părțica foarte mică din Dumnezeu — se continuă în nemărginit, se împacă chiar neputând realiza tot ce ar dori, va fi, se va simți fericit.

Cultura, mai bine zis cultura de jumătate — și cei mai mulți oameni sunt numai de jumătate culți sau învățați, — îl face pe om mai neîndestulit, mai nefericit, îl aruncă în criză.

Pretențiunile oamenilor au crescut prea tare, lumea s'a materializat înspăimântător, ne mai crezând în viața sufletului și deci în Dumnezeu, nu mai au în ce nădăjdui, prin urmare fiecare e de părerea proverbului »nu lăsa pasărea din mână pentru cea din gard«.

Fiecare om își dă silința a trăi cât mai comod, cât mai bine, în viața pământească.

Și apoi proverbul zice »mâncând îți vine pofta«. Cu cât cuiva îi merge mai bine, cu atât ar dori, să îi meargă și mai bine. Mai există apoi și invidia sau pizma. Pizmuind pe deaproapele, pentru că a făcut averi — chiar pe căi neiertate — încearcă cei mai mulți dintre oamenii de azi — fără credință în Dumnezeu a face și ei la fel, se licitează unul pe altul și câștigă o avere mai mare.

Conștiința — controlorul intern al eului fiecărui om cu credință — a murit.

Omul de astăzi se teme numai de legi, să nu fie prins și dat pe mâna judecătorului pământesc. Omul cu credință se teme de judecătorul lăuntric, de conștiință, de care, dacă e trează, nimeni nu se poate ascunde.

Dumnezeu, Protectorul cel mai înalt al omenimei, s'a îngrijit de oameni, până

când și ei au crezut în puterea și bunătatea Lui.

Omenimea ajunsă în număr tot mai mare la semicultură, semidoctism, s'a depărtat tot mai tare de credință, de Dumnezeu — fiind în acea convingere greșită, că știința și credința nu pot trăi la un loc — și au ajuns foarte mulți, în orbilor, a nega că Dumnezeu există.

Dumnezeu, fiind preabun, nu a pedepsit lumea, ci și-a luat numai mâna ocrotitoare de deasupra noastră, lăsându-ne să ne conducem noi.

Ori omenimea, fără ajutorul lui Dumnezeu, nu se poate conduce, ori cât de mulți învățați savanți, ori câți genii va avea. De fapt, începând dela războiul cel mare încoace, se adună cei mai aleși și mai învățați conducători aproape ai tuturor țărilor în diferitele orașe mari, în diferite țări, mai de multeori pe an și, la masa verde, încearcă în diferite chipuri, ca, umăr la umăr, să asigure pacea, să facă să fie iară bine în lume.

Se screm însă munții și se naște un șorecel. Nu pot face nimic pentru fericirea lumii și cutez să spun: »Nu va fi bine în lume, până nu se va reîntoarce iară omenimea la Dumnezeu, la credință, la trezirea conștiinței. O să urmeze un nou »turnul Babilonului« și nu suntem tare departe. Va urma o mare nefericire, un cutrămur, un prăpăd general, cea mai mare parte a uscatului de azi se va prăpădi, cu cele mai multe popoare, se vor ridica funduri de mări cu pământ odihnit se va porni o nouă viață, cu noi oameni — Această nenorocire o deduc din starea de nervozitate generală ce domnește între oamenii, cari, în calitatea lor de animale superioare, arată mult mai bine decât celelalte animale, despre cari se scrie, că la diferite cutremure, presimțind ce va urma, au devenit foarte neliniștite, și au părăsit chiar localitățile amenințate și în urmă bătuite de cutremur.

Aceasta e criza din noi înșine, criza

Foița „UNIRII POPORULUI”

Zestrea

Din timpurile celea mai vechi candidații de însurat căutau pe lângă viitoarea soție și ceva zestre. Astfel patriarhul Iacob, care a servit pe unchiul său Laban șapte ani pentru fata cea mai mare Lia, alți șapte ani pentru Răfira, a mai servit șapte ani și pentru zestre, adică pentru mieii târcați, pe cari îi vor fi atașate oile. Pe timpul acela trebuia deci ca mirele să dea ceva socrului pentru soție, nu precum se obișnuiește în timpul de astăzi.

La unele triburi (popoare mai mici) sălbatice din Africa până astăzi e datina, ca mirele se răscumpere cu daruri multe și bogate mireasa dela socrul său. La alte triburi mirele trebuie se prestea mai multe fapte de eroism, ca să poată dobândi inima viitoarei sale soții. Astfel el trebuie să omoare un șarpe uriaș (boa constrictor), un leu, un tigră sau leopard, pielea cărora se aduce apoi ca dar viitorului său socr.

La alte triburi mirele trebuie să-și răscumpere cu pumnalul contra adversarului său, ca să poată dobândi inima viitoarei sale soții și să învoieze părințească.

La Romanii cel vechi era datina, ca

viitoarele soții se fie răpite. Când Romul și Rem au terminat cu planurile pentru clădirea Romei, le mai lipsau soțiile.

Atunci Romul a proiectat mai multe petreceri cu joc, la cari a invitat și pe vecinii lor Sabinii cu nevestele și fetele lor frumoase. La un semn dat în decursul petrecerii, fiecare roman își răpește câte o soție dela Sabinii, cu care apoi se retrage în lăuntru cetății. De atunci a rămas datina nu numai la poporul roman, dar și la poporul nostru, care este descendent din acela, ca pe unele locuri să-și răpească până astăzi pe viitoarele lor soții.

În timpurile mai noi am putea zice, că Sfântul Niculae este începătorul și urzitorul zestrelor la fete. Până n'a mers el cu pungile de galbini, ca să le dea de zestre la cele trei fete, până atunci nime nu prea îndrăsnea, ca să ceară pe lângă viitoarea soție încă și o zestre în bani, mobile sau vite.

De atunci s'a introdus la cele mai multe popoare civilizate datina, ca pe lângă mireasă să se mai ceară și oarecare zestre, dupăcum adică era și starea părinților, mai bună sau mai puțin bună. Dar zestrea nu aduce în casa mirelei totdeauna și fericirea, dupăcum se va vedea și din întâmplarea de mai înjos.

— Într'un oraș mai mare locuia un om bogat, care avea o singură fată bine crescută și totodată și frumoasă. Pe fata aceasta o pețeau doi tineri: un medic și un inginer.

Tatăl fetei ar fi dorit de viitor ginere

mai bucuros pe cel dintâiu, pe când la mamă și la fată le plăceau mai tare de inginer. Dar acesta le cerea o zestre mare, o jumătate milion de lei, căci lui îi trebuiau mulți bani, ca să pună cauză pentru întreprinderile pe care le-au luat, și avea intențiune ca să le mai ia pe timpul războiului.

Medicul s'ar fi mulțămît și cu suma de mai sus pe jumătate. Din cauza aceasta și se înclina tatăl fetei, ca om practic, mai mult spre acela decât spre inginer, care ar putea să arunce cum zicea el, toată zestrea fetei pe fereastră unei întreprinderi nereușite.

— Tu vrei ca să-mi nenorocesci un copil, zise odată mama fetei către soțul ei. Poate să dai tu și zestrea pretinsă de inginer, totuși îți mai rămân și fie bani destui, căci doar n'o să-ți mănânci cu lingura.

— Bani destui? răspuse tatăl fetei. Încă n'am auzit pe nime zicând, că are cineva bani mai mulți, pentru că ce e drept, unde nu sunt bani, acolo sunt noavăzeci și noavă de nevoi. Omul fără bani e ca orbul, pipăie până ce cade în groapă.

Amândoi tinerii cercetau casa viitorului lor socr. Odată inginerul află numai pe tatăl fetei singură acasă, cu care se demite la felul de discursuri. Deodată acest din urmă întrerupe pe inginer zicându-i: D. Ta nu vrei să lai în căsătorie pe fica mea cu zestrea de 250 mii lei, pe care i-o pot oferi eu? — Dacă aș lua-o dar nu mă îngăduie părinții mei, că

morală, pe care o privesc ca și cauza tuturor celorlalte crize.

Aceasta se poate delătura, se poate stârpi chiar, întorcându-se iară la credință, ca astfel, având conștiința trează, să fim buni, miloși, mai puțin egoiști, umanitari, și să nu voim să ne ținem egali ori superiori chiar lui Dumnezeu.

Până când vei continua o omenime a nu crede în Dumnezeu?

Să-și deie fiecare om seama, că deaproape încă e om, făptura aceluiași Dumnezeu și că după moarte, oricât de bogat ar fi fost unul față de celalalt, în același pământ ajung și la fel se vor nimici trupurile lor.

Să-și deie fiecare silința a nu se întinde, numai cât ajunge pătura (Invălișul), să ne învățăm a fi îndestulați cu cât mai puțin, aducându-ne cât mai des aminte, că suntem muritori.

Ille Agărbiceanu

inginer agronomic, inspector
și directorul serviciului agro-
nomic Făgăraș.

Citire și citire

Citirea este cași mănecarea, bună și rea. Să citești înseamnă să mănânci. Cetitul este mănecarea sufletului care își însușește gândurile, chipurile etc. (tocmai așa precum trupul își însușește gândurile, chipurile etc.) tocmai așa precum trupul își însușește mănecarea pe care o înghițim.

Dacă hrana pe care o mănâcăm, e bună trupului îi merge bine. Dacă însă e rea, atunci merge rău, se îmbolnăvește. Tot astfel stau lucrurile și cu cetitul. Cetești cărți bune, — îți îmbogățești și-ți întărești sufletul! Cetești de cele rele și-l otrăvești, și-l prăpădești căci citirea lasă totdeauna urme în suflet. Cititul unei cărți bune a întors la calea cea adevărată pe un sf. Augustin, pe un sf. Igațiu de Loyola cari au devenit niște sfinți foarte mari ai bisericii. Citirea unor cărți rele a trimis atâtea mii și mii de suflete pe calea pierzării.

Bine zice învățatul Proal: „Cei mai mari binefăcători și cei mai mari răufăcători sunt cărțile”.

Cărțile rele sunt dinamita cea mai puternică, gazele de războiu cele mai otrăvitoare. Câte cărți rele, atâtea lovituri de tun. Ele strică mintea, obișnuindu-o cu minciuna, și cu greșala. Ele strică inima, obișnuindu-o cu dorinți și fapte rele. Câte inimi eri încă curate iar azi întinate, din pricina unei cărți rele.

În Iunie 1874 un soldat francez cu numele Bonard era dus la locul de osândă, spre a fi împușcat, fiindcă a aruncat în Sena (râul care stropăște Parisul) un agent de poliție. Iată ce a spus acest nefericit, înainte de a-și primi pedeapsa: „Mor, plin de încredere în Dumnezeu, căruia i-am cerut iertare pentru fărâdelegile mele. Eu am avut foarte mare vină, însă sunt oameni cu mult mai vinovați decât mine, aceștia sunt cei cari scriu gazete și cărți rele; ei m'au pierdut și pe mine; cărțile lor m'au îndemnat să disprețuesc religia, să mă răscol contra mai marilor, săucid și să fac o mulțime de alte mișelii”.

Alegeți-Vă deci bine cărțile, gazetele, hrana sufletului vostru și nu cetiți orice vă cade în mână. Feriți-vă de cărțile și gazetele cari scriu contra lui Dumnezeu, a bisericii și a patriei. Acestea nu vreau decât răul vostru. Ele caută ca să Vă smulgă credința din suflet să nu mai credeți într'un Dumnezeu într'un Stăpân atot puternic prea bun și prea drept; vreau să Vă piardă. Nu primiți mai ales cărțile cari vi-se imbie prin târguri pe nimica, sau aproape pe nimica. Băgați bine de seamă că sufletul este partea cea mai de preț a omului și prin urmare dați-i hrana cea mai aleasă.

I. V. Frunzen

S'a amânat încorporarea recruților. Ministrul armatei face cunoscut, că din cauza frigului prea mare, încorporarea recruților din contingentul 1932 s'a amânat pe ziua de 16 Martie 1932. Recruții conting. 1932 să ia cunoștință de aceasta amânare și să se prezinte la Cercurile de Recrutare în ziua de 16 Martie, fără a mai aștepta altă înștiințare sau ordine de chemare.

Din Bilbor

Sat de munte, unde nu se fac bucate. Ocupația locuitorilor. Satul nimic în război. Refacerea grea. Biserica, cimitirul, casa parohială. Zidirea unei noi biserici.

Rânduit mi-a fost în iarna aceasta să petrec o săptămână în Bilbor. Comună fruntașă, situată în crerul munților din granița Moldovei, cu oameni vrednici, cari își păstrează cu scumpătate limba, portul tradițional și legea strămoșească. Sunt încunjuțați jur-împrejur de poduri bătrâne de brad și rânduri de munți. Aici păpușoiul și grăul nu se face, de asemenea nici legumele. E prea rece pământul pentru astfel de plante. Au în schimb fânuri multe, ovese bune și cartofi din belșug. Ocupația lor de frunte e creșterea vitelor, a oilor și lemnăritul. Sunt meșteri mari în facerea brânzei. Nici nu găsești brânză mai bună și mai gustoasă ca la Bilbor!

În cursul războiului au suferit pagube foarte mari. Aproape întreg satul a fost nimic, fiind în zonă de război, iar locuitorii împrăștiți parte pe Mureș, parte în Moldova. — Azi comuna e refăcută. Abia câte o casă rămasă în ruină, sau tranșeele săpate de-a lungul și latul munților, mai amintesc durerea trecutului.

Aceia cari n'au avut parte de astfel de încercări nu pot crede cât au suferit satele noastre din marginea Săcuimii. Cei mai mulți când s'au reators acasă n'au mai găsit nici cenușă în vatră... Refacerea mergea greu, căci lipseau vitele și uneltele de lucru. Dar cam așa rămân satele pe unde trece tăvălugul războiului!

Comuna aceasta s'a ținut din vremur

punse acela. — Dacă nu poți îndupleca pe părinții D. Tale, ca să se învolască la zestrea oferită de mine, atunci nu-mi lubești fica îndejuns. Cu acestea tinărul a fost demis, iar viitorul socru și-a văzut mai departe de afacerile sale.

Cum s'au mai întors lucrurile, cum nu, destul că inginerului îi succede ca să înduplece și pe părinții săi, ca să-și dea învolala la încheierea actului de căsătorie și astfel tinerii se căsătoresc în timpul cel mai scurt și duc o viață fericită...

Dar în lumea aceasta a contractelor, când gândești că-ți merge mai bine, atunci să te aștepti la rău. Așa s'a întâmplat și cu inginerul acesta. A ridicat zestrea dela socrul său, a pus din ea cauție pentru clădirea edificilor luate în întreprindere, a mai pus din ceia unde n'a eșit cu suma prelinată, a mai girat pentru câțiva amici, pentru cari mai târziu a trebuit să plătească suma girată, așa că la câțiva ani a trebuit să se convingă și el de adevărul proverbului popular: lumea asta e pe dos, toate merg cu capu 'n jos, unli macină la moară, pușini suie, mulți pogoară...

Soția, la rândul ei, i-a dăruit două odrasle de copii, pentru cari trebuiau și servitoare. La acestea apoi mănecare și plată lunară. Soacra cerceta adeseori casa ginereului său și vedea și ea bine, că nu-l merg afacerile splendid; vedea câte odată pe creditorii stând cu grămada în antișambra casei și știa ea foarte

bine, că acela nu-l cercetează iac-așa numai de florii de cuc. În cele din urmă mai întrebă și pe fida sa, care la rândul ei îl descopere dezastrul financiar, în care a ajuns soțul ei.

Odată soacra numai ce-l ia de scurt pe ginere pentru zestrea fetei. Acela a trebuit să mărturisască și el tot adevărul, a trebuit să se convingă și el despre adevărul poeziei populare: soacră, soacră, poamă acră de te-ai coace un an ș'o vară, tot ești acră și amară; într-un casă, ca o coasă, leși afară ca o pară...

În cele din urmă vrând nevrând, a trebuit să vină în casa socrului său, cu soție, cu copii și cu servitoare cu tot. Acela își dă învoirea și astfel casa socrului din monotonă și liniștită ce era mai înainte, deodată devine sgomotoasă și plină de viață. Socrul le vede toate acestea, dar tace tăcerea peștelui...

— Ce stai așa posomorât? îl intrerupe odată soția, doar nu-ți pare bine, că în scumpețea aceasta teribilă, copiii noștri au venit, ca să locuască la noi, ca să nu mai plătească și ei chirle?...

— Ce să stau! răspunse acela, îmi pare bine și mie, că au venit la noi, căci se vede, că e mai bine, căci de era mai bine, ședeau la ei...

Socrul mai vede și aceea, că bietul ginere-s'o nici aci nu e scutit de creditorii, cari îl molestau într-una.

Într-o zi când toți erau duși de acasă, socrul chiamă servitoarele ginere-s'o și le de-

mândă, că orice lucruri de valoare, cu cari le-ar trimite la anticvar (o prăvălie care cumpără numai lucruri vechi și folosite, și apoi le vinde din nou altora), să le aducă la el mai întâiu, fără se observe cei interesați. Servitoarele fac întocmai, dupăcum le-au spus bătrânul. Astfel încetul pe încetul ajung în mâna lui: cercei de aur, inele, brățare, oroloage, lanțuri și alte lucruri de preț, fără ca să știe cei interesați.

Odată, când stăteau cu toții la masă, îi intrerupe bătrânul cu cuvintele acestea: „Tu soție și voi dragi copii mă tot apostrofați, că sunt prea cruțător și sgârcit, că leg banul cu șapte legături, că nu vă dau vouă din destul când vă trebuie ș. a. Acum m'am decis, dupăce s'a terminat și războiul acesta mondial, ca să-mi serbez jubileul de 25 ani de căsătorie. Cu ocaziunea aceea vreau să te văd, scumpa mea soție cu verigetele, inelele, brățarele, lanțul și orologiul acela de aur, cu cari ai fost ca mireasă. Tot astfel vreau să te văd și pe tine scumpa mea fică și pe tine iubitul meu ginere...”

Cu cuvintele acestea bătrânul se ridică dela masă și în zilele următoare dispune cele de lipsă pentru procurarea celor de lipsă, ca să-și poată serba cu demnitate jubileul proiectat. Numai soția sa, fiica sa și ginere-so rămân ca zăpăciți și opăriți în urma cuvintelor de mai sus, cari au venit peste capul lor, ca un trăsnet din senin. Cum să mai poată

vechi la județul Ciuc, unde de altfel se păstrează și cartea funduară. Mai anii trecuți a fost trecută la județul Neamț, iar de prezent e la județul Mureș. La Toplița română au judecătoria și Pretură, iar în fiecare Lună târg săptămânal. Păcat că n'au acolo și cărțile funduare, trebuind să facă drumuri lungi și grele.

Biserica e veche și edificată din lemn de brad, având ca hram pe sf. Nicolae. În acest sfânt locaș au aflat mângâiere în toate timpurile, iar în jurul lui își dorm somnul de veci moșii și părinții. Am privit cu multă duioșie mormintele cucernicilor preoți: Grigoriu Filipescu și Ioan Tășloanu, cari o viață întreagă au muncit pentru neam și lege. — Din jos de biserică veche se află casa parohială. Clădire nouă, frumoasă, încunjurată de bune rândueli gospodărești.

Peste drum de Primărie, pe locul unde a fost vechea casă parohială, se va ridica noua biserică. Va fi o clădire măreață, impunătoare, cum puține sunt pe acestea meleaguri. Temelia stă gata, numai ciment armat, iar jur-impresur șoproame mari cu cărămidă arsă și dămburi de piatră adunată pentru edificare. Se așteaptă drăguța de primăvară pentru continuarea lucrului. Părintele Victor Socol, harnicul păstor, muncește din greu, adunând cu zel de albină celea trebuincioase. Sfinția Sa încunjurat de bunii coratori și credinciosul popor, vor rămânea deapaururi cititorii și binefăcătorii parohiei Bilbor de după război.

Am văzut și școala. Are trei posturi și mulți foarte mulți elevi. Și vin unii dela depărtări mari. Ba am văzut și băieți și fete de 14—16 ani. Dl. Petrache Tășloanu directorul școlii e un vrednic și iscusit învățător. E fiul mai mare al repausatului părinte și un bun elev al Blajului. — Laudă și recunoștință atât Domniei Sale cât și Dșoarei Filip și Dlui Matei.

Iată deci ce lucruri bune și frumoase mi-a fost dat să văd în crerul munților din granița Moldovei, în Bilbor.

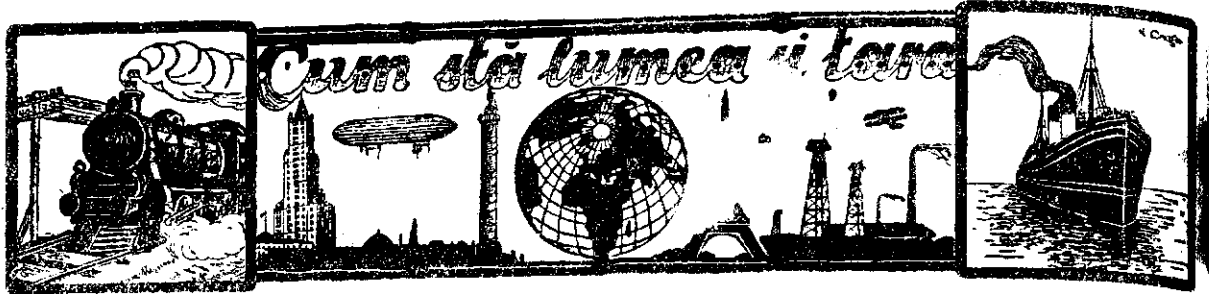
Nicolae Drumariu

ei ajunge la lucrurile zălogite? Dau în stânga, dau în dreapta, dar toate-s înzădar. Se trântesc ca peștele pe uscat...

În sfârșit sosește și ziua mult așteptată de bătrânul, care dorea să-și răzbune într'un mod minunat asupra ușurinței de fire a soției, ficei și ginerelei său.

Bătrânul ș'a rezervat dreptul de a-și aranje el oaspeții la masă. A scos din cassa lui de fier: verigetele, inelele, brățarele, cerceii, oroloagele și lanțurile de aur ale soției și ficei sale, pe cari le-a pus mai înainte neobservat de nimenea sub farfuriile lor, unde le-a fost designat locul. Tot astfel a pus și sub farfuria ginere-so suma de 250 mii, ce mai datorita pe la creditori și întreprinderi. Când a fost terminat cu aranjamentul și se apropia oara, ca să vină oaspeții invitați, bătrânul le ieșea înainte și-i conducea pe fiecare la locul său.

După ce s'a umplut casa de oaspeți, se ridică bătrânul și, cu abatere dela datina de până aici, de a se ținea vorbirea în decursul mesei, le arată oaspeților scopul, pentru care i-a invitat la acest jubileu familiar. Apoi, întorcându-se spre soție fică și ginere-so îl întreabă în fața oaspeților: că pentru ce stau așa supărați și duși pe gânduri? Pentru ce nu ș'au luat verigetele, inelele, cerceii, brățarele, oroloagele și lanțurile, pe cari le-au avut când s'au cununat? Pentru că răspuns tot el, le-aș zălogit la anticvar, să puteți plăti datorile făcute de ginerele tău, respective de soțul tău, iubita mea fică.

Ceva din politica țării și din a lumii

Ultimele lucrări ale parlamentului — Un mare scandal — Vestea dela Geneva — Germania se face iar împărăție? — Războiul japoно-chinez

Săptămâna ce a trecut n'a prea adus multă bucurie'n lume. Se pare că răul ar vrea să sperie pe oameni. Ca și iarna care nu vrea să se mai ducă, tot așa sunt anumite metehne în viața lumii, cari nu se lasă nici decum date la o parte. Ele dau însă de lucru berechet, atât parlamentelor diferitelor țări, cât și parlamentului celui mare dela Geneva.

Parlamentul țării noastre a discutat în această săptămână, pe lângă legea conversiunii, legea organizării învățământului primar și aceea a drumurilor. Venind vorba despre această lege a drumurilor, dl. Mureș, deputatul din „Liga Vlad Țepeș”, a atacat aspru pe dl. Mihail Popovici, fost ministru de finanțe. Dsa a spus anume că dl. Popovici ar fi făcut mari afaceri și învârteli cu contractul acela care s'a făcut cu Suedezii. Dl. M. Popovici a cerut îndată cuvântul și a arătat cu deamănuntul cum s'a făcut contractul cu Suedezii și a respins orice învinuire că ar fi făcut învârteli bănești din afacerea aceea.

Un scandal mare

Dl. Mureș n'a tăcut din gură o clipă apucat din nou să atace pe dl. M. Popovici și pe dl. I. Mihalache. La un moment dat dl. Popovici a plecat repede la masa de unde vorbea dl. Mureș și, ca un fulger, i-a repezit aceluia câteva pâlmi și l-a împins jos. Indată după încăierare au sărit câțiva deputați național-țărăniști, cari l-au prins pe dl. Popovici. În urma acestei încăierări, deputații majoritari au făcut un mare scandal. Ședința parlamentului s'a închis pe câteva minute, iar dl. M. Popovici a fost dat judecata unei comisii de deputați. Comisia a cerut ca dsa să fie scos dela 30 de ședințe parlamentare. Chestiunea s'a pus la vot. Votarea însă a fost în folosul dlui Popovici. Deși s'a pus la vot, dl. Popovici tot n'a putut fi scos afară din parlament.

Vestea dela Geneva.

La Geneva e mare vâltoare. Într-o parte se țin hotărârile conferinței desarmării, iar în altă parte va începe peste mult o conferință a Ligii Națiunilor care va discuta războiul japoно-chinez. La conferința desarmării, după ce s'au terminat părerile în general ale tuturor statelor, s'au împărțit oamenii în mai multe comisii. Acestea vor discuta, una despre pacea aerului, alta despre pacea apelor, alta despre pacea uscatului. Ce va eși din atâtea păreri vom vedea.

Germania se face iar împărăție?

În Germania se așteaptă cu multă cutremur ziua de 13 Martie, când se va face alegerea președintelui Republicii. Am spus cititorilor noștri din timp, că acolo există un partid puternic, care conducea lui Hitler, care urmărește să facă din Germania iarăși o împărăție. Se vede că svonorile n'au fost fără de devăr. Un ziar englez aduce vestea că hitleriștii uniți cu partizanii lui Hugenberg, vreau să și facă această schimbare de conducere înainte încă de ziua de 13 Martie. În acest scop, în noaptea zilei de 20 Februarie, statul major hitlerist a trimis, în toată Germania, un ordin de zi prin care se înlătură „statutul republican stabilit în Germania la 4 Noemvrie 1918” — ziua când a abdicat dela Tron kaizerul Wilhelm. — Hitleriștii spun că Germania trebuie să se reîntoarcă iar la conducerea monarhică cu împărat în frunte. Lucru interesant în această privință este și faptul

Imprejurarea aceasta n'are să detragă nimic din solemnitatea zilei de astăzi, în care avem să ne veselim după cele suferite de pe urma războiului...

Când soția, fica și ginerele își ridicară și ei farfuriile lor întoarse, văd sub ele toate lucrurile zălogite, pe cari le știau pierdute pentru totdeauna, iar ginerele vede suma de 250 mii lei, cu care mai datorita pe la creditori.

Deodată un țipet de bucurie iese din piepturile lor și se aruncă cu toții asupra bătrânului, ca să-l sărute și să-i mulțamească...

Destul! Vedeți, le zise în auzul tuturor oaspeților. Dacă dam toată zestrea câtă ai cerut-o tu, iubite ginere, devineam și eu sărac și de sigur că toată era dusă în întreprinderi și pe la creditori și acum ar fi trebuit să împlinesc milionul, dar de unde?

Intorcându-se apoi spre oaspeți le zise: Onorați oaspeți, cari aveți fete de măritat sau feciori de însurat, nu le promiteți și le dați mai mult decât știți că puteți, ca să vă rămână și voaună, căci va veni timpul, ca și la mine, când trebuie să le săriți din nou într'ajutor și dacă nu le puteți sări, atunci e rău și de cei tineri și de cei bătrâni, pentru că așa e întocmită firea lucrurilor, ca cei bătrâni să le tot sară într'ajutorul celor tineri, iar aceștia numai de stă ajută pe bătrâni, fiindcă mila merge tot înainte...

Ioan Georgescu
dascăl pens.

O bibliotecă a iesuiților

Iesuiții sunt niște călugări catolici vestiți, pe cari i-a întemeiat sf. Ignațiu de Loyola, care a trăit de la anul 1491 până la anul 1556. Acești iesuiți au fost totdeauna mult persecutați de către dușmanii bisericii. În vremea din urmă guvernul necredincios din Spania i-a scos pe iesuiți din Spania. Iesuiții au plecat în alte țări, lăsând în jale mare pe credincioșii spanioli. Indată ce au plecat iesuiții, au și intrat în mănăstiri necredincioșii, cari au pustit tot ce le-a venit în cale. Chipul de mai sus ne arată o bibliotecă a iesuiților, din care necredincioșii au aruncat toate cărțile pe jos, fiindcă aceste cărți sunt aproape toate religioase. Câțiva curioși cercetează cărțile aruncate pe jos deavalma, minunându-se de cuminența iesuiților cari le-au adunat.

Wilhelm, fostul împărat, fiind acum bolnav, a forțat pe medicii săi să spună că trebuie să schimbe aerul, adică să plece în altă parte cu locuința. Până în 13 Martie nu mai e mult și vom vedea atunci ce se mai întâmplă și în Germania.

Războiul japoano-chinez

Războiul dintre Japonia și China se desfășoară, din zi în zi mai înfiorător și cu mai multă vărsare de sânge. Japonezii au de gând să cuprindă cu puterea toate întăriturile din apropierea orașului Shanghai. În ultimele lupte chinezii au fost norocoși. Ba, într'un timp, ei au fost învingători. Japonezii au pierdut mulți ostași și au trebuit chiar să se retragă de pe câmpul de luptă. Dar îndată statul major japonez a mai trimis câteva zeci de mii de soldați spre Shanghai. Întăriți cu aceste armate proaspete, se spune că ei ar spori din nou în înaintare. Ba încă Chinezii au suferit o mare nenorocire. Un general de al lor a voit să meargă la consulul englez din Shanghai pentru anumite consfătuiri. El n'a știut însă, că oficiul englez s'a mutat din casele unde a fost, și a intrat acolo tocmai peste Japonezi. Aceștia imediat l-au arestat. Nenorocirea cea mare a fost, că generalul avea la el și planurile de luptă ale armatelor chineze și în felul acesta toate mișcările lor sunt acum cunoscute de japonezi. Poate și din această cauză Chinezii au început să se supere pe diferitele colonii internaționale, cari sunt azi în țara lor. Ei spun chiar că nu vor mai admite așa ceva de acum înainte. Fiecare popor să trăiască în țara sa, iar când oameni dintr'o țară merg în altă țară, ei să nu mai formeze îndată o țărișoară deosebită. Ofițerii germani duși ca instructori pentru armata chineză se spune că au mari merite pentru succesul Chinezilor asupra Japonezilor.

Rusia tot nu poate fi liniștită față de războiul din Răsărit și se svonește

chiar că s'ar fi început mobilizare generală. Din această cauză mulți români din Republica Moldovenească, au încercat să treacă în România. Grănicerii ruși au împușcat numai într'o seară 40 de inși, când voiau să treacă Nistrul.

A început să meargă rău în Rusia

Bolșevicii din Rusia caută, pe toate căile să arete, că în țara lor și sub stăpânirea lor trăesc oamenii foarte bine și fără lipsuri.

Din știrile sigure, cari vin însă din Rusia se vede că acolo e mai rău ca în oricare altă țară. În anumite ținuturi din Rusia a început să bătue foametea. Aceasta din cauză că în aceste ținuturi recolta în bucate nu fusese bună și cu toate acestea bolșevicii au luat o parte din bucate pentru ei.

Acum au început din nou să adune bucate pentru armată, fiindcă au de gând bolșevicii să înceapă război cu Japonezii.

Locuitorii de frică să nu rămână muritori de foame, au început să-și ascundă agonisala de bucate în gropi făcute în pământ.

Bolșevicii însă prin bătăi și alte chinuri au făcut pe locuitori să spună unde au îngropat bucatele. În felul acesta au fost găsite până acum 240 de gropi cu bucate pe cari bolșevicii le-au luat pe seama lor.

Bieții locuitori și în deosebi țărani sau luat de o grijă și se gândesc cum ar putea scăpa de sub stăpânirea grea a bolșevicilor. Unii caută să fugă în alte țări. Așa în ziua de 26 Februarie au încercat mai mulți țărani din Ucraina să fugă la noi în România. Grănicerii i-au văzut când au voit să treacă Nistrul, cu o mitralieră și cu grenade au tras în fugari.

Pe mulți i-au omorât, iar cei cari au scăpat de moarte au fost răniți, așa că n'au putut ajunge pe malul românesc a Nistrului.

Unii dintre conducătorii bolșevicilor au ajuns să vadă că în țară nu merg treburile bine. Așa prin ministrul republicii sovietice a spus că: Niciodată foamea și mizeria n'a fost așa de mare ca acum. Niciodată populația n'a avut suferințe așa de mari ca acum și dacă cineva încearcă să se plângă la conducătorii aceștia în loc să-l ajute îl bat ori chiar îl omoară.

Mal multe femei decât bărbați. În Berlin s'a făcut o numărătoare a locuitorilor. Din aceasta numărătoare s'a văzut că numărul femeilor întrece pe cel al bărbaților, cu trei sute două zeci și cinci de mii.

A ars o mănăstire. În județul Argeș era mănăstirea Turnul, care a ars în zilele acestea. Focul a luat naștere dela o sobă. A ars mănăstirea până în temelie și și chillile (locuințele) călugărilor. Pagubele sunt cam de un jumătate de milion.

Câștig fără noroc. În Cehoslovacia la Praga, în ziua de 1 Februarie, s'a făcut o tragere la o loterie. Câștigător a ieșit biletul cu numărul 192. Cel care cumpăraseră biletul cu acest număr nu era din Praga, ci din alt oraș, din Pilsen. El se numea Iosif Vocann și era păzitor de noaptea la un neguștor de cal. După tragere imediat a fost înștiințat Vocann să se prezinte cu biletul de loterie, că a câștigat un milion de coroane cehe. El cumpăraseră biletul prin anul 1920. Căutând biletul, nu l-a găsit, probabil l-a aruncat în foc sau ce a făcut cu el destul că neavând biletul n'a putut ridica suma de bani câștigată.

Intreceri cu automobilul. Sunt oameni cari uită de griji și necazuri dacă se laudă la întreceri. Așa nu de mult, s'au luat la întrecere cu avioanele. Acum în zilele acestea s'a făcut o întrecere cu automobilele. Cel care a fugit mai repede cu automobilul este un englez, cu numele Malcolm Campbell, care a mers cu o tușeală de 406 km. pe ceas. De 5 ori mai repede ca trenul.

Copil mort de frig. Copilul Grigore Beregol, în vârstă de 8 ani, din Moreni noi, umbra la școală în Ungheni. Într'o seară întorcându-se dela școală spre casă, a rătăcit din cauza viscolului și căzând în zăpadă, a înghețat. Abia după câteva zile numai a fost găsit mort.

Isprava unui bețiv. Săteanul Dumitru Pădureanu din comuna Salcia, județul Mehedinți, venind într'o seară acasă beat, a început să se certe cu soția și copiii săi, pe cari i-a alungat din casă. După ce a rămas singur, a luat foc din cuptor, l-a pus în patul lui, în care era așternut niște fân și apoi s'a culcat. Fiind beat nu și-a dat seama ce face și nici n'a simțit nimic când s'a aprins patul cu dânsul. A doua zi bețivul a fost găsit ars, numai scrum. Iată unde duce beția și ce face omul stăpânit de dânsa!

Numărul oamenilor fără lucru. La Ministerul Muncii și Ocrotirilor sociale s'a alcătuit o listă a tuturor oamenilor fără de lucru din țară și s'a găsit, că numărul acestor oameni este de 50.000. Ei sunt ajutați de Ministerul Muncii și de Comitetele ce se află pe lângă fiecare prefectură de județ. Față de alte țări România are puțini oameni fără de lucru sau șomeri. În Germania sunt aproape 6 milioane, iar în alte țări sunt și mai mulți.

O mamă hoată și ucigașă. Un fost soldat austriac din comuna Niarn din Austria, ajuns prizonier la Ruși în 1914, abia numai acum a reușit să scape din Siberia. Ajungând

Tatăl cercetașilor

Cine n'a auzit de cercetași, adecă de acele cătănuțe de pe la cele școli dela orașe, cari fac paradă ori de câte ori este vre-o sărbătoare națională. Intemeietorul și tatăl cercetașiei este generalul Baden-Powell, care acum împlinește 75 ani de viață și a cărui fotografie o dăm aici.

acasă în satul său, a intrat în cărcima satului și a spus cărcimarului cine este, dar părinților săi nu se va descoperi, ca să nu se turbure prea tare din cauza sosirii lui neașteptate. Ducându-se acasă la părinți, aceștia nu l-au recunoscut, fiindcă îl credeau mort. A cerut sălaş peste noapte. Bătrânii i-au dat în bucătărie. După ce oaspele a adormit, bătrâna a început să scoțcească printre hainele și legăturile lui. Găsind bani mulți în haine, a îndemnat pe bătrân să-l omoare și să-i ia banii. Bătrânul n'a voit, ci s'a dus să întrebe pe cărcimar cine e străinul ce a venit la ei. În vremea aceasta, bătrâna, lacomă de bani, n'a mai așteptat să știe cine e străinul și i-a tăiat gâtul. Când a sosit bătrânul cu vestea, că e chiar fiul lor, acela era mort. Bătrâna auzind cine este călătorul pe care l-a omorât, a înnebunit, îngrozindu-se de fapta ei.

O școală a țiganilor. Intr'o parte a orașului Uzgorod din Cehoslovacia locuiesc mulți țigani. Țiganii s'au gândit că ar fi bine dacă și copiii lor în loc să umble la cerșite și după strengării mai bine să umble la școală. S'au hotărât să-și facă o școală a lor. Cum nu aveau bani, au cerut ajutor dela primăria orașului, care le-a și dat. Cu ajutorul dela primărie și cu ajutor bănesc dela președintele republicii Massaryk și cu cărămizile făcute de ei au zidit o foarte frumoasă școală. La aceasta școală merg copiii țiganilor din acel oraș și din alte sate și orașe ba chiar copii de țigani cortorari. Școala este foarte curată și îngrijită. Copiii țiganilor sunt deprinși aici la ordine și curățenie pe lângă că învață carte. Să știe că țiganilor le place să cânte din vioară (ceteră), de aceea în aceasta școală îi învață pe toți să zică din vioară.

O oale cu 5 miei. În comuna Negoști din județul Mehedinți o oale din turma locuitorului Gheorghe Bratiloveanu, a fătat 5 miei deodată. Miei sunt destul de mari și nu se deosebesc prin nimic de ceilalți miei din turmă.

A trăit 123 de ani. În comuna Mironesti, din județul Ilfov a încetat din viață cea mai bătrână femele din acel sat, baba Manea I. Proca, în vârstă de 123 de ani. Până în ultimele clipe ale vieții bătrâna a umblat și a muncit. La 90 de ani i-a pierit vederea și a fost purtată de mână, aproape opt ani, când fără nici un leac s'a pomenit că-l revine ve-

derea. Când a fost de 111 ani, iar și-a pierdut vederea, care însă peste câțiva timp tot fără leacuri i-a revenit și n'a mai părăsit-o până în clipa morții. Ea își aducea aminte de multe războaie și evenimente din decursul vieții sale toate le știa povesti foarte frumos sătenilor. Cu câteva ceasuri înainte de a muri, fără să fie bolnavă, și-a chemat neamurile și le-a spus că ea simte apropierea morții. A dorit să-i mai vadă ultima oară și să le dea sfaturi. Ea le-a spus: „Să fiți cinstiți, să munciți și toată viața voastră să vă fie frică de Dumnezeu, care vede și răsplătește și binele și răul“. După câteva ceasuri baba Manea a murit.

Americanii vor bea bere. Se știe, că în America până acum nu era permisă nici un fel de beutură alcoolică. Președintele unei secții din Senatul Statelor-Unite a anunțat că în curând se va îngădui să se fabrice bere, însă numai cu 4 procente de alcool. Deci berea americană nu va fi așa tare ca cea dela noi.

Moartea dureroasă a unui econom. Economul Nicolae Vidrin din comuna Sculeni, în vârstă de 54 ani, s'a spânzurat, din cauza datorilor pe cari nu le mai putea plăti. A fost găsit de un servitor, care s'a urcat în podul casei să ia ovăs la cal. În hainele lui s'a aflat o scrisoare, în care scria: Draga mea Marie, dragii mei copii, nu-ți mai sunt soț, nu vă mai sunt tată. M'am dus în lumea veșniciei, din cauza datorilor. M'am hotărât de mult să fac acest pas. Rămâneți fericiți, dar feriți-vă de cămătari!

A înebunit o învățătoare. În orașul Cernăuți, pe o stradă unde era lume mai multă, deodată o domnișoară a început să zbiere cât o lua gura. A luat-o apoi la fugă pe stradă. În fața unui hotel s'a aruncat la un copilăș, care mergea de mână cu mama lui. A apucat pe bietul copil de grumazi, încercând să-l sugrume. Mama copilului speriată a început a zbierea. La zbierătele ei au venit trecătorii și au scos pe copil din mâinile domnișoarei, care a fost prinsă și dusă la poliție. Aici s'a constatat că domnișoara era învățătoarea Eugenia Vlad, din comuna Igești. Ea venise la oraș în afaceri școlare și pentru anumite târgueli și i-a revenit boala de nervi de care suferea și a înnebunit dintr'odată.

Testamentul unui cerșitor. În zilele acestea a murit în America un om cu numele Heinrich Base. El era de naștere din Austria, și mergând în America ducea o viață necăjită, ocupându-se cu cerșitoria. Nu era băgat în seamă de nimenea și nimeni nu-și închipuia că el ar putea avea avere. Aceasta s'a văzut numai când i-s'a desfăcut testamentul, prin care lăsa o avere de peste un miliard lei, pentru poporul Chinez. Cum a ajuns să-și adune el aceasta avere mare și din ce cauză n'a lăsat-o neamurilor lui, n'o știe nimenea. Chinezii desigur se bucură de aceasta sumă frumoasă de bani, căci le-a venit chiar când au cea mai mare lipsă de bani în războiul cu Japonezii. Ei au și trimis o delegație ca să ridice banii lăsați lor de un necunoscut pentru ei.

Țintul de viu. În ținutul munților Bretcani din Iugoslavia, se mai păstrează și azi obiceiul de a țintui morții de fundul coșciugului. Țintuirea se face din pricina ca nu cumva mortul să se prefacă în strigoi și să vie noaptea să turbure somnul celor vii. În zilele trecute, un bătrân țaran din părțile acelea s'a îmbolnăvit și peste scurtă vreme n'a mai dat nici un semn de viață. Toți ai casei au crezut, că a murit și au început să facă

pregătirile de înmormântare. Mortul a fost așezat în coșciug și ginerele mortului a luat un cui lung de oțel pe care l-a bătut în trupul mortului spre a-l țintui de fundul coșciugului. Când bătea cuiul, mortul dintr'odată a început să se valete și și-a deschis ochii. Nu era mort, dar din cauza cuiului bătut în trupul lui, nu peste mult a murit. Vestindu-se prin sat, jandarmii au arestat pe ginere, fiindcă se crede, că aceasta ar fi voit să omoare pe socrul său, dându-i leacuri amețitoare pentru ca să se creadă că a murit și astfel să-l poată țintui în coșciug.

Transportarea galițelor pe tren. Pentru ușurarea transportului galițelor pe tren s'au luat următoarele măsuri, de cari trebuie negreșit să se țină seamă, anume: În lăuntru țării, se pot transporta galițele fără să mai trebuiască scrisori despre sănătatea și locul de unde sunt galițele. Când însă galițele se transportă în vagoane întregi, acestea vagoane trebuie să fie însoțite de scrisori de sănătate, în cari să se arate și locul de unde sunt galițele. Scrisorile le dă medicul veterinar. Când galițele se trimit în străinătate, trebuie să fie însoțite de scrisori chiar și atunci când sunt puține și nu cuprind un vagon întreg.

„Agru“-l în Șopteriu

„Agru“-l în Șopteriu s'a constituit în 25 Ianuarie 1931, când s'au înscris ca membri 45 de inși. Tot atunci, în prima ședință a comitetului, s'a hotărât, ca organizația să țină câte de des șezători culturale. Organizația s'a constituit sub prezidenția dlui inv. dir. Victor Conțiu, care își dă toată silința, ca Asociația să-și ajungă ținta, ajutat în munca sa, pe lângă membrii din comitet și de dșoara inv. Victoria Popa.

În cadrul șezătorilor culturale s'au ținut 8 conferențe: cu subiect moral, național, social. S'au executat cântări, s'au declamat poezii monoloage cu copilașii de școală. S'au jucat 4 piese teatrale de conținut moral.

„Agru“-l are un cor bisericesc mixt pe 3 voci, care aproape în fiecare Duminică și sărbătoare ține strana în biserică. În anul acesta comitetul are în program și înjgheburile unei biblioteci a „Agru“-lui, pentru care s'a adunat fondul necesar. Numărul membrilor crește, dat fiind efectul ce-l produce asociația în sufletele credincioșilor, devenind pentru ei o adevărată școală, iar pentru preot un neprețuit ajutor în purtarea de grije a sufletelor. Nu voesc să arăt vrednicia nimănui, numai să arăt dragostea și bunăvoința ce o sâmbă Domnul Isus Hristos în sufletele celor mai sus puși, ca avându-o între ei, să o împărtășească și celor mai mici ai lor.

Emil Stanislav
preot.

Bumbac românesc

În împrejurimile Turtucaiei se seamănă bumbac mult. Semința e adusă din Macedonia. Bumbacul dela Turtucaia e foarte bun pentru țesut și pentru legatul rănilor. Fabricile dela Dobrogea, plătesc foarte bine bumbacul dela Turtucaia. În primăvara anului acestuia se vor sămăna mari întinderi de pământ cu bumbac.

Cum scoatem petele din haine

Petele acelea, despre cari nu știm de unde au provenit, se scot mai ușor cu spirt de salmiac. Și anume punem 2—3 linguri spirt de salmiac într'un litru de apă, frecăm bine cu peria.

Parasiții Blajului

Orice ființă pentru ca să trăiască, trebuie să se hrănească. Celea mai multe ființe, se trudesesc să-și câștige singure hrana. Iși aleg locul potrivit de trai și se luptă din toate puterile, numai să poată răsbi în viață.

Sunt unele ființe, cari nu se trudesesc să-și câștige hrană. Le place mai bine să-și iee mâncarea deagata de pe spatele altor ființe.

Acestea ființe se numesc *parasite*.

Ființe parasite sunt și între animale și între plante.

Lipitoarea, păduchii, limbricul, cordeaua, călbeaza, râia sunt tot animale parasite. Unele dintre ele nici nu se mișcă dintr'un loc într'altul, ci stau numai la masă și mănâncă hrana gătită de omul sau de animalul ce le stăpânește.

Vâscul, torțelul, verigelul și ciupercile: rugina grâului, tăciunele și mana viței sunt plante parasite, cari sărăcesc, slăbesc și chiar prăpădesc plantele pe cari s'au pus.

Dar parasiți nu sunt numai între animale și între plante. Sunt și oameni, cari trăiesc parasiți pe spinarea altor oameni. Astfel sunt cei mai mulți *șigani*, cari umblă cerșind din casă în casă, pentru ca să capete o coajă de pâine, cu care să se hrănească.

Nici nu cred să mai fie în țară un orașel, care să aibă atâția țigani cerșitori, adevărați parasiți, câți are Blajul. Poate că i-a învățat la aceasta cerșitorie și mila preoțimeii din Blaj. Pe vremea Mitropolitului Mihali, în fiecare dimineață o droaie mare de țigani, aștepta la poarta mitropolitană, ieșirea Mitropolitului dela biserică, care îi miluia pe toți cu câte un ban.

Acum nu mai stau la poarta mitropolitană, ci umblă pe uliță și te urmăresc dintr'un loc într'altul, cu palaria în mână, cerșindu-ți bani.

Cerșitorii aceștia de pe stradă, cei mai mulți nu sunt din Blaj, ci din comunele Veza și Ciufud. Aceștia umblă și din casă în casă. Cerșesc nu numai iarna ci și vara. Și dacă li întrebă pentru ce nu merg să lucre, spun că nu vrea nimeni să-i iee la lucru. E adevărat, pentrucă nu lucrează cinstit. Un animal, ori o plantă parasită, trăind din truda altor ființe, își schimbă ori își pierde cu totul organele de hranire. Un om care nu lucrează și nu se trudește niciodată să lucreze cum se cade, își pierde îndemânarea la lucru. Așa și țiganii aceștia, stau mai bucuroși toată vara întinși la soare, iar iarna sgruburesc de frig, dar nu lucrează, fiindcă trăind din cerșite și-au pierdut cu totul voia și îndemânarea la lucru.

Cei mai mulți umblă la cerșit Sâmbăta. În aceasta zi nu te mai poți scăpa de ei. Abia s'a dus unul și vine altul.

Și ca să-ți fie milă de el începe să-ți spună starea familiară, care însă de bună seamă nu-i adevărată.

Așa este un țigan din Ciufud, care în toată săptămâna spune, că i-a murit muierea și trebuie să-și adune bani s'o îngroape. O țigancă spune odată, că bărbatul ei e la spital, altă dată că e bolnav și vrea să-i facă maslu.

Un țiganuș din Veza spune, că n'are nici tată nici mamă și are opt frați mai mici. Altădată spune, că mamă-sa e bolnavă, iar tatăl său e cătană.

Oând nu le dai, sunt obraznici, te înjură ori chiar te fură, numai să nu bagi de seama.

De aceea o regulare a cerșetoriei acestor parasiți din neamul omenesc ar fi cât să poate de binevenită. Ar înceta însoțirile neplăcute de pe ulițe și intrările prea dese prin ogrăzi.

Ion Popu-Câmpeanu

Lupta contra bolilor la pomii roditori

Bolile pomilor roditori sunt:

1. Omizile de tot felul și moliiile — insecte rozătoare.

2. Păduchele de frunză sau verde, păduchele de sânge sau lănos, păduchele țestos (acesta se observă mai ales la pruni pe mlădițe ca mici boabe negre) — insecte sugătoare

3. Diferite boli ca *fâinarea* (se vede ca un praf albicios sau negricios peste tot pomul), *fusicladium*, (se vede pe frunze asemănător cu peronospora la vie), *monilia* (putrezesc fructele, mai ales se observă la pere, putrezindu-se în formă de cereuri). — aceste boli uscă frunzele, mlădițele, buburoșează fructele cari nu pot crește și capătă gust rău.

Cum ne apăram pomii de aceste boli?

Trebuie să îndeplinim următoarele lucruri:

1. Curățitul pomilor.

După ce cad frunzele, până ce dă mugurul, se pot curăța pomii. Se taie uscăturile frumos cu fierăstrăul, ca să nu rămână cioturi (această operație se poate face și după ce dă frunza, de oarece se vede bine ce este uscat).

Se curăță de coaja groasă crăpată, se adună cu grijă cuiburile de omizi și frunzele sucite atârinate de rămurele.

Se face o apă de var, mai groasă ca cea de spoit în casă, în care se mai adaugă piatră vântată 2% și se spoiește dela pământ până cât se poate mai sus pe trunchiu și crengi.

Înainte de curățat coaja și omizile, se aștern câteva saci în jurul pomului și toată coaja și cuiburile de omizi se aruncă în foaie. — Se taie toți lăstarii, cari cresc jos din trunchiu sau rădăcină, și lăstarii bastarzi (cari cresc drepti și lungi din ramurile groase și nu fac rod).

2. După ce se desghiață și înainte de a se umfla mugurul se face prima *stropire de iarnă*.

Această stropire se face cu soluții tari de *Chermicit* sau *Ovicide*. Se pune 5% din oricare. 1 Kgr. de Chermocit sau Ovicide costă 150 lei. Stropirea aceasta este mai bună ca toate celelalte stropiri, cari se fac după ce inverzesc pomii, deoarece distrug și ouăle de insecte și mușchii de pomi.

3. Imediat ce apar primele flori la măr, se face prima stropire cu o soluție compusă din 1 kgr. săpun de rufe și 1 kgr. petrol la 100 litri de apă. Soluția se prepară, făcând întâi săpunul tot spumă (clăbuci), apoi se toarnă câte puțin petrol, amestecând încontinuu și apoi se toarnă apa câte puțin amestecând.

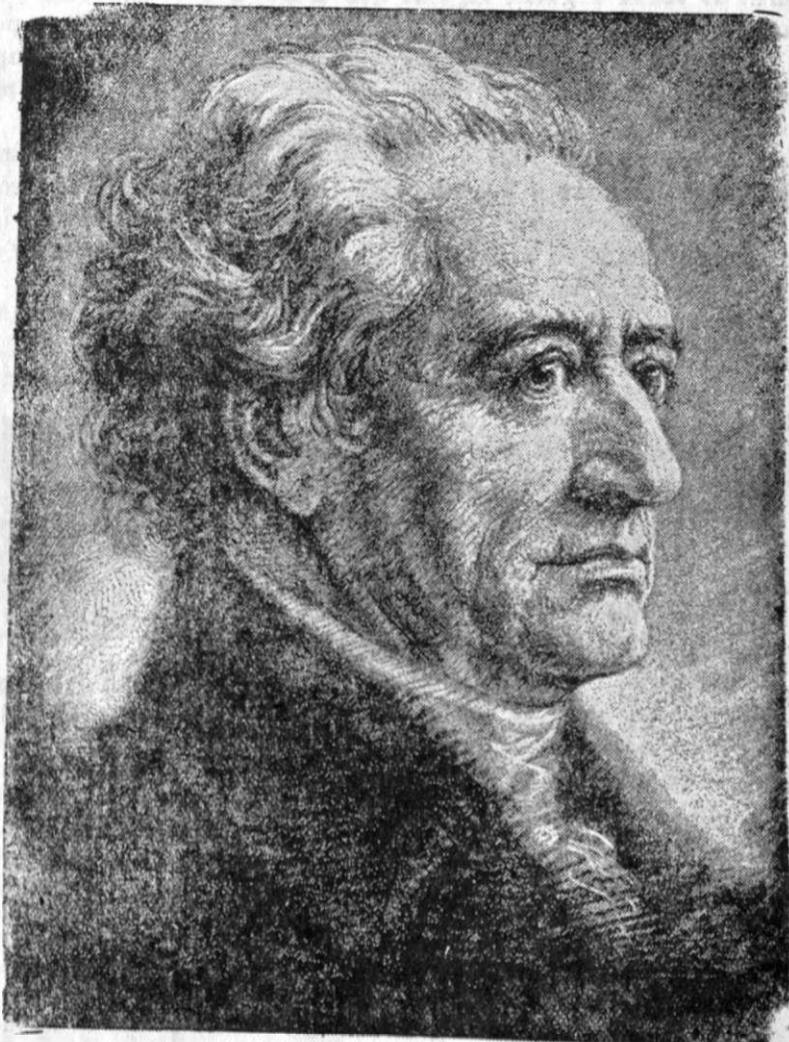
La opt zile după această stropire, când încep să cadă petalele florilor, se stropește din nou.

Aceste 2 stropiri se fac special pentru micile omizi din flori ale fluturășului numit

Cel mai mare poet al Germanilor

La 22 Martie se împlinesc 100 ani de când a murit cel mai mare poet al Germanilor și unul dintre cei mai mari poeți ai lumii: *Johann Wolfgang Goethe*. Născut la 28 August 1749, la Frankfurt, lângă râul Main, Goethe a dovedit încă din cea mai fragedă copilărie o minte ageră cum rar să mai vezi. Vorbea, scria și citea, în vârstă de 14 ani, nemțește, latinește, grecește, franțuzește, englezește, italienește și jidovește, așa că sf. Scriptură a Vechiului Testament o citia în originalul e-vreesc. A scris romane, poezii, piese teatrale, dovedindu-se pe o formă de mare în toate ramurile poeziei. A fost om bogat și pururea tânăr și ferice, ca și Alexandri al nostru, trăind la curtea principelui Carol August din Weimar, al cărui sfetnic secret și un fel de ministru președinte, a fost aproape întreagă viața sa. Scrierile lui sunt traduse în toate limbile lumii, citindu-le și astăzi încă o lume întreagă. A murit la 22 Martie 1832, la vârstă de 83 ani, cinstit și deplâns de o lume întreagă.

Cele din urmă cuvinte ale sale au fost: „Mai multă lumină!“ La 22 Martie al acestui an îl vor sărbători toate poparele lumii, între cari și noi Românii.

„Antonorum pomorum”, care face mari ravagii distrugând florile; dar aceste 2 stropiri servesc și contra altor insecte ca păduchii de frunză și altele.

Dacă se observă invazie mare de păduchi de frunze și omizi, se fac stropiri mai dese și ulterior cu aceeași soluție de săpun și petrol, chiar din 2 în 2 săptămâni, până ce ajung fructele de mărimea nucei, de oarece până la această mărime a fructelor, avem de luptat și cu mica omidă a fluturului numit *carpocapsa pomonela*, care omidă intră pe la floare în fruct când este mărșor și îl viermoșază.

4. Contra bolilor arătate mai sus facem stropiri cu piatră vântată, ca la vie, cu 1 1/2 2%. Un alt preparat mai bun ca piatră vântată este „Nosprasenu”, care se găsește de vânzare în magazinele, de unde se vând semințe (mai în apropiere, la Mediaș). Costă 50 lei kgr. și este suficient 1 1/2 la sută. — Nosprasenu este însă otravă puternică, conține piatră vântată și arsenic, fiecare pachet are instrucțiuni cum trebuie umblat cu el, mai ales copiii să nu umble cu el, putându-se otrăvi.

Stropirile cu piatră vântată sau Nosprasenu, se fac între stropirile cu săpun și petrol. Când fructele ajung ca nuca de mare, se încetează orice stopire. Contra omizilor se poate lupta și cu un cleiu anume preparat, cu care se unge fâșii de hârtie pergament aplicate în jurul trunchiului la pomi.

Aceste legături se aplică pe pomi prin Septembrie și durează cleiul aproape un an. Toamna ferește pomii de fluturoaica omizii numită *Cotari* adică omida care merge încorigându-se foarte mult de spinare. Aceste omizi vara se lasă jos pe pământ și se transformă în fluturi. Fluturoaicele nu au aripi și pe la sfârșitul lunii Septembrie se urcă în pomi, pentru a depune oule, iar dacă pomul este încins cu fâșia de hârtie cu clei, rămâne în clei. Primăvara omizile se pot scutura dimineața până ce nu pornesc la ros frunze, fiind atunci îngrămădite; căutând să se urce de jos pe pomi, se prind în clei.

Unde nu sunt *cotari* și cuiburile de omizi se adună regulat, nu este necesară cheltuiala cu cleiul.

5. Un dușman foarte periculos este păduchele de sânge sau lănos. — Când gerul iarna scoboară peste 30 grade Celsius, cum am avut în iernile 1927 și 1928, când au înghețat nucii, pierе și acest dușman. Distrugerea lui altfel este foarte grea. Mlădițele mere trebuiesc tăiate cu grije și arse, restul focarelor se freacă cu un șomoiag de carpe înmuiat în soluție de săpun și benzină, câte 5% din fie care.

Benzina și petrolul curate atacă și distrug coaja mlădițelor și frunzele, deci trebuie grijă să nu se facă soluția mai tare ca 5% și se dă numai pe ramurile mai groase. — Se poate face încercare dacă păduchele lănos moare și coaja nu se roșește, soluția este bună.

Peste tot în comerț se vând foarte multe preparate contra bolilor la pomi, dar sunt scumpe și nu oricui la îndemână.

Noi am încercat multe, însă nu au efect mai mare ca acele recomandate aici și cari sunt la îndemâna oricui și ieftine.

Singurele recomandate de noi, cari sunt mai scumpe, sunt cele pentru stropirile de iarnă: Chermocitul sau Ovicidele, cari, deși sunt scumpe, însă trebuie mai puțină cantitate, de oare ce se stropește când pomii nu au frunze și numai odată în an.

Stropirile de primăvară însă trebuie făcute des, deoarece frunza este în creștere, lăstarii dau încontinuu alte frunze, astfel că

deși insectele nu mai atacă frunzele otrăvite, așteaptă până ce dă alte frunze noi către care se îndreptează mai cu râvnă.

Anul trecut am salvat pomișorii din pepinieria Camerei dela Cornești de o invazie extra ordinar de mare de păduchele verde, numai prin stropiri dese cu săpun și petrol.

Rețeta pentru lupta contra bolilor la pomi ce se dă în această circulară este cam lăgă, dar nu trebuie să sperie sau să descurajeze pe nimeni; să înceapă fiecare cine are pomi, și gustul de a-și îngriji pomii vine dela sine, numai începutul să se facă.

Iată deci încă odată pe scurt.

1. Curățitul pomilor de useături, coaja groasă, omizi și văruiul. Curățatul lăstarilor dela rădăcină și a bastarziilor.

2. Stropirea de iarnă cu Chermocit sau Ovicide.

3. Cele 2 stropiri cu săpun și petrol dela începutul înfloririi și dela căderea petalelor.

4. Stropirile din 2 în 2 săptămâni cu săpun și petrol și, între ele, cu piatră vântată și var, ca la vie, sau cu Nosprasenu, până ajung fructele de mărimea nucilor. — Aceste stropiri se pot face și mai rar dacă nu este mare invazie de păduchi, omizi sau mană (boli criptogamice).

5. Fâșii de hârtie pergament cu clei pentru pomi aplicate în Septembrie, dacă în vară se observă omizi de *Cotari*.

6. Pomii trebuie și îngrășați și sapați la rădăcină cât ține coroana. Îngrășatul cu bilingar este foarte bun, dând-se peste tot sub pom sau numai la marginea coroanei. Cine nu are gunoi, poate îngrășa toamna cu cinamidă și primăvara 50 grame superfosfat la fiecare pom.

Pomii și fructele se desvoaltă mai bine când sunt mai rari și se lucrează pământul pentru zarzavaturi sau orice se sapă.

Stropirea pomilor se poate face cu pompe de vie, folosindu-se de două scări în 2 părți sau adăugând un tub de cauciuc pe o nuia cât este necesar de lungă.

Sunt pompe speciale pentru pomi. Costă 1500 lei o pompă foarte bună. Ori ce preparate și pompe pentru stropit pomii se pot procura și prin Camera Agricolă dacă se cere din timp și numai contra cost. Din toamna viitoare Camera Agricolă va vinde în acest județ pomișorii de orice fel, cu preț redus din pepinieria sa dela Cornești.

Dela Camera Agricolă Târnava-Mică,

Directorul serviciului agricol,
Boleriu

Diul Andrași Gheorghe în Ș. M., și mai multora. Te plângi că este prea scumpa gazeta! Mă rog, n'ai decât să o plătești înainte, înscriindu-te și membru al „Agru-lui”, și o primești cu 150, ba chiar și cu 130 lei, dacă sunteți cel puțin 25 de abonați.

Noi am calculat toate, și am redus cât am putut. Nouă însă tipografia nu ni-a redus nimic, nici fabrica de hârtie, nici posta. Atunci cum să putem noi da mai ieftină gazeta? Puteam face lucrul acesta dacă ni-se înmulțiau abonații. Inșă în criza aceasta grozavă abonații nu numai că nu ni-s'au înmulțit, ci ni-s'au mai împușinat.

Nici până acuma noi, cei ce scriem acea-

stă gazetă, n'am primit nici un ban pentru munca noastră. Mai mult, am luat asupra noastră și datorii. Ce vrei D-Ta și ceilalți cetitori nepători, ca să ne vindem pâși hainele de pe noi și să nici nu mâncăm, pentruca să puteți D. Voastră ceti o gazetă cinstită?

Nu, zău, e prea mult. Noi redactorii ne jertfim totul, numai ca să aibă oamenii noștri o gazetă cinstită, iar D. Voastră nici acel abonament nu voiți să-l plătiți.

Știți, cum ar trebui să vă gândiți și ce ar trebui să hotărâți? Nu am bani să plătesc gazeta singur, ne întovărășim 2—3 inși, dar plătim, ca domnii dela Blaj să nu stea în loc și să scoată această bună gazetă mai departe. Mai mult, ne vom îngriji ca în loc de 2—3 numeri de gazetă, câți vin acuma în sat, să vină 4—5, și astfel să nu lăsăm să piară cea mai dragută gazetă a noastră, care, dela începutul României Mari, nu încetează a ne fi tovarăș nedespărțit și prieten credincios. Că domnii aceia dela Blaj ne tot dau la sfaturi bune, dar noi nu i-am întrebat nici odată: măi, oameni buni, da voi aveți cu ce scoate această gazetă? Cine vă dă banii? Nu cumva și D. Voastră v'ați încurcat în datorii asemenea nouă?

Suflete bune și înțelegătoare, suflete drepte și cinstite, iată ceea ce căutăm noi astăzi între cetitorii noștri.

Am primit câte 90 Lei dela următorii: Corbi Vilma, Bucur Șogan, Ioan Hideg, Gheorghe I. Cojocari, Baci Ioan, George Limbășan.

Câte 160 Lei: Gh. Șfetcu, Alex. Petran, Zaha Ioan Ciotloș Ioan, Biserica Budești, Băican George, Vintilă Ștefan, Alexandru David, Ioan Oțoiu.

Câte 180 Lei: Andreiu Puia, Simon Pintea, Rus Vasile, Brutus Pașca, Bolca Romul, Aurel Modi, Ioan Jura, Pr. Traian Marcu, Bolog Teodor, Andrea Petru.

Alte sume: Petre M. Antonică 330; Ursa George 100; Ioan Barb 240; Banda Ioan I. S. 45; Ioan Farca 20; Burlec Ioan 200; Alb Petru 200; Baci Vasile 300; Ciorcoșel Mihai 170; Teodor Dreptate 45; Vlas Teodor 45; Sabin Voin 300; Dragoman Ilie 375; Roșca Vasile 100; Cordea Nicolae 45; Pantiș Ștefan 150; Iancu Ropoș 110; Pr. Iuliu Surani 800; Drosman Ioan 130; Nuț Opreș 20; Nicolae Bălcăcean 340; Moise Tauber 155.

Redactor: IULIU MAIOR.

Primăria comunei Mănărade

Nr. 100—1932.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică, că la ziua de 15 Martie 1932 ora 10 se va arenda prin licitație publică dreptul de vânat. Durata arendării 6 ani, începând de 1 Februarie 1932.

Prețul de strigare 1000 Lei.

Caetul de sarcini se poate vedea la primărie.

Mănărade, la 10 Februarie 1932.

(56) 1—1

Primăria comunei

A apărut

STRASTNIC

Care cuprinde rânduiala sfințelor dumnezeieștilor slujbe din Săptămânii Patimilor, acum întâia oră tipărită în litere străbune.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți preț abonamentului la foaie!